Ročník 1923. 973

Sbírka zákonů a nařízení
státu československého.

Částka 105. Vydána dne 21. listopadu 1923.

Obsah: 221. Obchodní smlouva mezi republikou Československou a republikou Lotyšskou.

221.

Obchodní smlouva

mezi republikou Československou a republikou Lotyšskou ze dne 7. října 1922.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ!

TOMÁŠ G. MASARYK,

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ,

VŠEM,

KTEŘÍ TENTO LIST ČÍSTI NEBO ČTOUCE SLYŠETI BUDOU,

POZDRAVENÍ.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ
A REPUBLIKY LOTYŠSKÉ
BYLA SJEDNÁNA TATO SMLOUVA:

Traité de commerce

entre la République Tchécoslovaque et la République de Lettonie.

LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE ET LA RÉPUBLIQUE DE LETTONIE désirant favoriser le développement des relations commerciales entre les deux Etats, ont résolu de conclure un Traité de Commerce. A cet effet ont été nommés en qualité de Plénipotentiaires, savoir:

POUR
LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE:

Monsieur Jan Dvořáček,

Ministre Plénipotentiaire, Chef de la Section économique du Ministère des Affaires Etrangères,

(Překlad.)

Obchodní smlouva

mezi republikou Československou a republikou Lotyšskou ze dne 7. října 1922.

REPUBLIKA ČESKOSLOVENSKÁ A REPUBLIKA LOTYŠSKÁ, vedeny snahou podporovati rozvoj obchodních styků mezi oběma státy, rozhodly se uzavříti obchodní smlouvu. K tomu cíli byli jmenováni plnomocníky:

ZA REPUBLIKU ČESKOSLOVENSKOU:

pan Jan Dvořáček,

zplnomocněný ministr, šéf národohospodářské sekce ministerstva zahraničních věcí,

Monsieur František Peroutka,
Chef de Section au Ministère du Commerce,

POUR LA RÉPUBLIQUE DE LETTONIE:

Monsieur Germain Albat,
Sous-Secrétaire d'Etat aux Affaires Etrangères,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

pan František Peroutka,
odborový přednosta ministerstva obchodu,

ZA REPUBLIKU LOTYŠSKOU:

pan Germain Albat,
státní podsekretář zahraničních věcí,

kteříž, předloživše si své plné moci, jež shledány v dobré a náležité formě, shodli se na těchto článcích:

CHAPITRE PREMIER.

Dispositions générales et droits des ressortissants.

Article 1er.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes pourront réciproquement, en se conformant aux lois du pays, entrer, voyager ou séjourner en toute liberté dans toute l'étendue du territoire de l'autre.

Article 2.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes seront, en se conformant aux lois du pays, pour tout ce qui concerne le voyage et la résidence, les études, l'exercice de leurs métiers et professions, l'exécution de leurs entreprises industrielles et manufacturières et le droit de faire le trafic de tous articles de commerce licite, placés, à tous égards, sur le même pied que les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article 3.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes pourront, en se conformant aux lois du pays, également sur le même pied que les ressortissants de la nation la plus favorisée, acquérir, posséder ou louer et occuper les maisons, les manufactures, les magasins, les boutiques et les locaux qui peuvent leur être nécessaires, et prendre à bail des terrains à l'effet de les utiliser dans un but licite.

Pour tout ce qui concerne la transmission des biens mobiliers par succession testamentaire ou autre, et le droit de disposer, de quelque manière que ce soit, des biens de toutes sortes qu'ils peuvent légalement acquérir, ils jouiront dans le territoire de l'autre Partie Contractante, en se conformant aux

HLAVA I.

Všeobecná ustanovení a práva příslušníků.

Článek 1.

Příslušníci obou smluvních stran budou vzájemně moci, podrobíce se zákonům té které země, vstupovati, cestovati nebo prodlévati úplně svobodně na celé rozloze území státu druhého.

Článek 2.

Příslušníci obou smluvních stran podrobíce se zákonům země budou ve všem, co se týče cestování a pobytu, studia, výkonu řemesel a povolání, provozu podniků průmyslových i živnostenských a práva obchodovati všemi druhy zboží, jimiž obchodovati jest dovoleno, postaveni ve všech směrech na touž úroveň jako příslušníci státu požívajícího největších výhod.

Článek 3.

Příslušníci smluvních stran budou rovněž moci, podrobíce se zákonům země, nabývati, míti v držení nebo najímati a obývati potřebné domy, dílny, obchody, krámy a místnosti a najímati pozemky za účelem jich použití k dovoleným účelům stejně jako příslušníci státu požívajícího největších výhod.

Ve všem, co se týče převodu movitého majetku posloupností testamentární neb jinou a práva nakládati jakýmkoli způsobem majetkem všeho druhu, jehož mohou legálně nabýti, budou požívati na území druhé smluvní strany, podrobíce se zákonům země, týchž výsad, svobod a práv a nebudou podrobeni po

lois du pays, des mêmes privilèges, libertés et droits, et ne seront pas soumis, sous ce rapport, à des droits, taxes, impôts ou à des charges, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou seront appliqués aux ressortissants de la nation la plus favorisée. Il est entendu que les deux Gouvernements s'inspireront à cet égard du principe de réciprocité.

Article 4.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes pourront de même exporter, en se conformant aux lois du pays, le produit de la vente de leurs biens en général, sans être assujettis à payer, à raison de l'exportation, des droits autres ou plus élevés, que ceux que les ressortissants de la nation la plus favorisée auraient à acquiter en pareille circonstance.

Article 5.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes auront libre accès auprès des Tribunaux de Justice et auprès des Autorités de la même compétence, tant pour réclamer que pour défendre leurs droits, et ils jouiront à cet égard, sous réserve de réciprocité, de tous les droits et privilèges dont jouissent les nationaux. Ils pourront employer dans toutes les instances les avocats, avoués, agents de toutes classes, autorisés par les lois du pays.

Article 6.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes seront exempts sur le territoire de l'autre de tout service militaire personnel obligatoire, soit dans l'armée de terre ou de mer, soit dans la garde ou milice nationale; de toute contribution, soit en argent, soit en nature, destinée à tenir lieu du service personnel obligatoire. D'autre part, ils ne seront nullement empêchés de remplir leur devoir militaire dans leur propre pays.

Ils ne seront astreints en temps de paix et en temps de guerre qu'aux prestations et réquisitions militaires imposées aux nationaux, dans la même mesure et d'après les mêmes principes que ces derniers, et toujours contre indemnité.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes seront également dispensées de toute charge et fonction judiciaire, administrative ou municipale quelconque.

této stránce jiným neb vyšším poplatkům, dávkám, daním neb břemenům, nechť nazývají se jakkoli, než těm, které jsou nebo budou uplatňovány vůči příslušníkům státu požívajícího největších výhod. Rozumí se, že obě vlády budou se v tomto ohledu říditi zásadou reciprocity.

Článek 4.

Příslušníci obou smluvních stran budou taktéž moci svobodně vyvážeti, podrobíce se zákonům země, výnos z prodeje svého majetku vůbec, aniž by byli povinni platiti z vývozu jiné neb vyšší poplatky, než jaké by musili zapraviti za podobných okolností příslušníci státu požívajícího největších výhod.

Článek 5.

Příslušníci obou smluvních stran budou míti volný přístup k soudům a jim na roveň postaveným úřadům, jak proto, aby u nich požadovali, tak proto, aby hájili svých práv, a budou požívati po té stránce, s výhradou reciprocity, všech práv a výsad, jakých požívají vlastní příslušníci. Budou moci používati u všech instancí advokátů, právních zástupců a jakýchkoli jednatelů připuštěných zákony země.

Článek 6.

Příslušníci obou smluvních stran budou zproštěni na území druhé smluvní strany jakékoli osobní povinné služby vojenské, ať v pozemním vojsku neb námořnictvu, ať v národní gardě nebo milici; dále budou zproštěni jakýchkoli dávek, ať v penězích nebo naturáliích, určených náhradou za osobní povinnou službu. Na druhé straně nebude jim nikterak bráněno, aby dostáli své vojenské povinnosti ve vlastním státě.

V míru i za války budou povinni jen k takovým vojenským plněním a rekvisicím, které se ukládají vlastním příslušníkům, a to v téže míře a podle stejných zásad jako tito, a vždy za náhradu.

Příslušníci obou smluvních stran budou taktéž osvobozeni od jakéhokoli úřadu a funkce soudní, správní nebo obecní.

Article 7.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes ne seront pas contraints, s'ils se conforment aux lois du pays, à subir des charges ou à payer des droits, impôts, taxes ou contributions de quelque nature que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être imposés aux ressortissants de la nation la plus favorisée. Il est entendu que les deux Gouvernements s'inspireront à cet égard du principe de réciprocité.

Článek 7.

Příslušníci obou smluvních stran nebudou nuceni, podrobí-li se zákonům země, nésti břemena nebo platiti poplatky, daně, dávky nebo příspěvky jakéhokoli druhu, jiné nebo vyšší než ty, které jsou nebo budou moci býti uloženy příslušníkům státu požívajícího největších výhod. Rozumí se, že obě vlády budou se v tomto ohledu říditi zásadou reciprocity.

Article 8.

Les sociétés anonymes ou autres et les associations commerciales, industrielles ou financières qui sont ou seront constituées conformément aux lois de l'une des Parties Contractantes et qui ont leur domicile dans le territoire de cette Partie, sont autorisées, dans le territoire de l'autre, en se conformant aux lois de celle-ci, à exercer leurs droits et à ester en justice, soit comme demandeurs soit comme défendeurs.

Článek 8.

Akciové nebo jiné společnosti a sdružení obchodní, průmyslová a finanční, která jsou nebo budou ustavena dle zákonů jedné ze smluvních stran a která mají své sídlo na území této strany, jsou oprávněna, podrobí-li se zákonům druhé strany, vykonávati na jejím území svá práva a vystupovati před soudem, ať jako žalobci, či jako žalovaní.

La disposition précédente n'aura aucune influence sur la question de savoir si une société ou association de ce genre établie dans l'un des deux Pays aura ou n'aura pas le droit de faire du commerce ou d'exploiter une industrie dans l'autre, un tel droit restant toujours subordonné aux lois et ordonnances en vigueur dans les Pays respectifs.

Předchozí ustanovení nebude míti vlivu na otázku, zda taková společnost nebo sdružení, založené v jedné z obou zemí, bude či nebude míti práva provozovati obchod nebo průmysl v druhé, ježto toto právo vždy se řídí dle zákonů a nařízení, která platí v dotyčných zemích.

Les sociétés et associations susnommées, une fois admises, jouiront des mêmes droits et avantages qui sont ou seront reconnus aux organisations similaires d'une tierce Puissance.

Jakmile zmíněné společnosti a sdružení budou jednou připuštěny, budou požívati týchž práv a výhod, které jsou neb budou přiznány podobným organisacím kterékoli mocnosti třetí.

CHAPITRE II.

Commerce et transports.

HLAVA II.

Obchod a doprava.

Article 9.

Aussi longtemps que, dans les conditions économiques actuelles, il sera nécessaire à l'une ou l'autre des Parties Contractantes, en raison de difficultés exceptionelles, de maintenir des restrictions ou prohibitions à l'entrée ou à la sortie des marchandises, il est entendu qu'aucune prohibition ou restriction ne sera maintenue ou imposée à l'importation ou à l'exportation d'un article quelconque, en provenance ou à destination du territoire de l'autre, si elle ne s'étend également aux articles similaires venant de tout autre pays ou y allant.

Článek 9.

Pokud za daných hospodářských podmínek bude nutno, aby jedna nebo druhá smluvní strana vzhledem k výjimečným obtížím zachovala v platnosti omezení neb zákazy dovozu neb vývozu zboží, jest shoda v tom, že nebude zachováno v platnosti ani uloženo žádné omezení neb zákaz dovozu neb vývozu jakéhokoli předmětu, pocházejícího z území druhého státu neb tam určeného, nevztahuje-li se zároveň na podobné předměty pocházející z kterékoli jiné země neb tam určené.

Les deux Parties Contractantes sont d'accord pendant cette période, dans laquelle les difficultés économiques nécessiteraient ces mesures exceptionelles, de faciliter en cas de besoin les relations réciproques par un arrangement spécial à cet égard. En tout cas, toutefois, ne seront pas censées déroger au principe du traitement de la nation la plus favorisée les prohibitions ou restrictions maintenues ou imposées soit comme mesures sanitaires, soit dans le but de protéger contre les maladies des animaux ou des plantes utiles, en se conformant aux règles internationales universellement reconnues, soit pour raison de sûreté publique et pour les marchandises qui dans les Etats Contractants font l'objet d'un monopole d'Etat.

Article 10.

Les marchandises, produits du sol et de l'industrie de la Lettonie qui seront importés en Tchécoslovaquie et les marchandises, produits du sol et de l'industrie de la Tchécoslovaquie qui seront importés en Lettonie, destinés soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexportation ou au transit, ne pourront, en ce qui concerne l'importation, l'exportation, la réexportation et le transit, être assujettis à des droits, taxes, surtaxes, impôts, contributions, restrictions ou obligations générales ou locales autres ou plus élevées, ou à d'autres formalités d'entrée ou de sortie que celles qui seront imposées à la nation la plus favorisée.

Aucune des Parties Contractantes n'imposera à l'exportation d'un article quelconque à destination du territoire de l'autre, des droits ou charges, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être imposés à l'exportation des articles similaires à destination de tout autre pays le plus favorisé.

Article 11.

Les négociants, les fabricants et les industriels, ressortissants de l'une des Parties Contractantes, domiciliés et exerçant leur commerce et leur industrie dans le territoire de cette Partie, qui prouvent par l'exhibition d'une carte de légitimation industrielle délivrée par les autorités compétentes de leur pays, qu'ils y sont autorisés à exercer leur commerce ou industrie et qu'ils y acquittent les taxes et impôts établis légalement, pourront, dans le territoire de l'autre, soit en personne, soit par des commis-voyageurs, faire des achats ou recueillir des commandes, avec

Obě smluvní strany shodují se v tom, že v této době, v níž by hospodářské obtíže vyžadovaly těchto výjimečných opatření, v případě potřeby usnadní vzájemné styky zvláštní dohodou v tom ohledu. Nicméně nebudou však za porušení zásady největších výhod pokládány zákazy neb omezení zachovaná v platnosti neb uložená, buď jakožto opatření zdravotní nebo jakožto opatření na ochranu proti nákazám zvířecím neb rostlinným, při nichž bude dbáno všeobecně uznaných mezinárodních pravidel, buď z důvodu veřejné bezpečnosti a na zboží, jež je ve smluvních státech předmětem státního monopolu.

Článek 10.

Československé zboží, produkty půdy a průmyslu, které bude dovezeno do Lotyšska, a lotyšské zboží, produkty půdy a průmyslu, jež bude dovezeno do Československa, určeno jsouc buď k uložení ve skladištích, buď k spotřebě, buď k opětnému vývozu neb průvozu, nebude moci, pokud půjde o dovoz, vývoz, opětný vývoz a průvoz, podléhati clům, poplatkům, dávkám, přirážkám, daním, příspěvkům, omezením neb závazkům všeobecným neb místním jiným neb vyšším, ani jiným formalitám dovozním neb vývozním než těm, které budou uloženy státu, který požívá největších výhod.

Žádná ze smluvních stran neuloží na vývoz jakéhokoli předmětu, určeného do území druhé země, poplatků nebo dávek jiných neb vyšších, než jsou poplatky a dávky, které jsou nebo budou moci býti ukládány na vývoz podobných předmětů, určených do kterékoli jiné země požívající největších výhod.

Článek 11.

Obchodníci, továrníci a živnostníci, příslušní do jedné ze smluvních stran, usídlení a provozující svůj obchod a průmysl na území této strany, kteří prokáží předložením živnostenské legitimace, vydané příslušnými úřady jich státu, že jsou tam oprávněni provozovati svůj obchod neb průmysl a že tam platí zákonité poplatky a daně, budou moci na území druhé strany, buď osobně, buď cestujícími činiti nákupy neb sbírati zakázky na vzorky či bez nich. Tito obchodníci, továrníci, živnostníci a jich obchodní cestující budou míti, činíce nákupy neb sbírajíce zakázky, ve všech

ou sans échantillons. Ces négociants, fabricants, industriels et leurs commis-voyageurs, en faisant ainsi des achats et en recueillant des commandes, jouiront à tous égards du traitement de la nation la plus favorisée.

Article 12.

Les articles importés comme échantillons dans les buts susmentionnés, seront, dans chacun des deux Pays, admis temporairement en franchise de droits, en conformité des règlements et formalités de douane établis pour assurer leur réexportation ou le paiement des droits de douane prescrits en cas de non-réexportation dans le délai prévu par la loi. Toutefois, ledit privilège ne s'étendra pas aux articles qui, à cause de leur quantité ou valeur, ne peuvent pas être considérés comme échantillons, ou qui, à cause de leur nature, ne sauraient être identifiés lors de leur réexportation. Le droit de décider si un échantillon est susceptible d'admission en franchise, appartient exclusivement, dans tous les cas, aux autorités compétentes du lieu où l'importation a été effectuée.

Article 13.

Chacune des deux Parties Contractantes s'engage à accorder le libre transit à travers le territoire placé sous sa souveraineté aux personnes, bagages, marchandises, ainsi qu'aux navires, bateaux, voitures, wagons et autres instruments de transport, en provenance ou à destination de l'autre Partie, par voie ferrée et par eau, sur les voies en service appropriées au transit international et à les assujettir à un traitement au moins aussi favorable que celui accordé à la nation la plus favorisée.

Article 14.

Seront considérés comme en transit à travers le territoire placé sous la souveraineté de l'une des Parties Contractantes, les personnes, bagages, marchandises, ainsi que les navires, bateaux, voitures, wagons ou autres instruments de transport dont le trajet par lesdits territoires accompli avec ou sans transbordement, avec ou sans mise en entrepôt, avec ou sans rupture de charge, avec ou sans changement de mode de transport, n'est que la fraction d'un trajet total, commencé et devant être terminé en dehors des frontières de l'Etat à travers le territoire duquel le transit s'effectue.

ohledech postavení příslušející státu o největších výhodách.

Článek 12.

Předměty dovezené jakožto vzorky za účely shora zmíněnými budou v každé z obou zemí propuštěny dočasně beze cla v souhlase s ustanoveními a formalitami celními, zavedenými k zajištění jich opětného vývozu neb k zaplacení celních poplatků, předepsaných v případě, že by nebyly znovu vyvezeny ve lhůtě zákonem stanovené. Nicméně zmíněná výsada nebude se vztahovati na předměty, jež pro svoji hodnotu neb množství nemohou býti pokládány za vzorky, neb jichž totožnost pro jejich povahu nemohla by býti zjištěna při opětném vývozu. Právo rozhodnouti, může-li býti vzorek propuštěn beze cla, přísluší výlučně, ve všech případech, příslušným úřadům místa, kde dovoz se stal.

Článek 13.

Každá z obou smluvních zemí zavazuje se poskytnouti svobodný průjezd územím pod svou svrchovaností osobám, zavazadlům, zboží, jakož i lodím, člunům, vozům, vagonům a jiným prostředkům dopravním, určeným do druhé země neb z ní přicházejícím, po železnici a po vodě, na cestách sloužících mezinárodnímu průjezdu, a nakládati s nimi aspoň tak příznivě, jako tomu jest u státu požívajícího největších výhod.

Článek 14.

Za transitující územím, jsoucím pod svrchovaností jednoho ze smluvních států, budou pokládány osoby, zavazadla, zboží, jakož i lodi, čluny, vozy, vagony neb jiné dopravní prostředky, jichž průjezd zmíněným územím, vykonaný s přeloděním nebo bez něho, s uložením do skladiště nebo bez něho, s přeložením nebo bez přeložení nákladu, se změnou způsobu dopravy nebo bez ní, jest toliko zlomkem celkové jich dráhy, jež začala a musí býti ukončena mimo hranice státu, jehož územím průjezd se koná.

Article 15.

Les transports en transit ne seront soumis à aucuns droits ou taxes spéciaux à raison de leur transit (entrée et sortie comprise). Pourront toutefois être perçus sur ces transports en transit des droits ou taxes exclusivement affectés à couvrir les dépenses de surveillance et d'administration qu'imposerait ce transit. Le taux de tous droits ou taxes de cette nature devra correspondre, autant que possible, à la dépense qu'ils ont pour objet de couvrir, et lesdits droits ou taxes seront appliqués dans les conditions définies à l'article précédent, sauf que, sur certaines voies, ces droits ou taxes pourront être réduits ou même supprimés, à raison de différences dans le coût de la surveillance.

Article 16.

Les deux Parties Contractantes s'engagent à appliquer aux transports en transit, sur les voies exploitées ou administrées par des services d'Etat ou concédées, quels que soient les points de départ ou de destination des transports, des tarifs équitables, tant par leur taux que par les conditions de leur application et compte tenu des conditions de trafic, ainsi que des considérations de la concurrence commerciale entre voies de transport. Ces tarifs devront être établis de façon à faciliter, autant que possible, le trafic international.

Article 17.

Les deux Parties Contractantes se garantissent dans leurs rapports réciproques en matière de l'expédition et des frais de transport sur les chemins de fer, le traitement de la nation la plus favorisée.

En ce qui concerne les frais de transit postal, les dispositions des Actes de l'Union Postale Universelle de Madrid sont applicables.

Article 18.

Aucune des deux Parties Contractantes ne sera tenue d'assurer le transit des voyageurs dont l'entrée sur son territoire sera prohibée ou des marchandises d'une catégorie dont l'importation est interdite, soit pour raison de santé ou de sécurité publique, soit comme précaution contre les maladies des animaux ou végétaux.

Article 19.

Les navires et bateaux, battant le pavillon de l'une des Parties Contractantes, leurs

Článek 15.

Průjezdní transporty nebudou podléhati žádným zvláštním dávkám neb poplatkům z důvodů průjezdu (čítajíc v to vjezd i výjezd). Budou však moci z těchto průjezdných transportů býti vybírány dávky nebo poplatky určené výlučně k zapravení průjezdem způsobených výloh za dozor a správu. Sazba všech dávek a poplatků tohoto druhu musí odpovídati dle možnosti výlohám, jež mají kryti, a tyto dávky a poplatky budou ukládány za podmínek vytčených v předchozím článku s tou výhradou, že na určitých cestách tyto dávky a poplatky budou moci býti sníženy neb i zrušeny z důvodu růzností nákladu spojeného s dozorem.

Článek 16.

Obě smluvní strany se zavazují používati při průjezdních transportech na cestách provozovaných neb spravovaných státem neb jím koncesovaných, ať jsou místa odjezdu nebo určení transportů jakákoli, přiměřených tarifů, jak pokud se týká sazeb, tak podmínek pro jich použití a se zřetelem na podmínky dopravního styku, jakož i na ohledy obchodní soutěže mezi dopravními cestami. Tyto tarify budou musiti býti vybudovány tak, aby co nejvíce usnadňovaly mezinárodní dopravní styk.

Článek 17.

Obě smluvní strany si zaručují ve svých vzájemných stycích, pokud jde o výpravu a výlohy dopravní na železnicích, že budou jednati dle zásady největších výhod.

Pokud se týká průjezdních nákladů poštovních, používati jest ustanovení madridských úmluv Světového spolku poštovního.

Článek 18.

Žádná z obou smluvních stran nebude povinna zajistiti průjezd cestujících, jimž není dovolen vstup na její území, ani průvoz zboží toho druhu, jehož dovoz jest zakázán, ať již z důvodů zdravotních nebo veřejné bezpečnosti nebo jako opatření proti nákazám zvířecím neb rostlinným.

Článek 19.

Lodi a čluny, plující pod vlajkou jedné ze smluvních stran, jich posádky a náklady

équipages et cargaisons, jouiront sur les voies d'eau de leur territoire ainsi que dans les ports et eaux territoriales de l'autre Partie Contractante, qu'ils arrivent directement du pays d'origine ou d'un autre pays, et quel que soit le lieu de provenance ou de destination de leurs cargaisons, sous tous les rapports, d'un traitement au moins aussi favorable que celui accordé aux navires, bateaux, équipages et cargaisons de la nation la plus favorisée.

Article 20.

Réserve faite des cas où le présent Traité en dispose autrement de manière expresse, les deux Parties Contractantes conviennent que, pour tout ce qui concerne le commerce, la navigation et l'industrie, tous privilèges, faveurs, facilités ou immunités quelconques que l'une d'elles a déjà accordés ou accorderait à l'avenir aux ressortissants ou aux produits du sol ou de l'industrie de tout autre Etat, seront étendus, immédiatement et sans conditions aux ressortissants et aux produits respectifs de l'autre Partie Contractante.

Article 21.

Ne seront pas censés déroger au principe du traitement de la nation la plus favorisée, qui est la base du présent Traité, les franchises, immunités et privilèges mentionnés ci-après, savoir:

a) Les privilèges qui ont été ou seront accordés à des Etats voisins en vue de faciliter le trafic local à l'intérieur de l'une et l'autre zone frontière.

b) Les privilèges qui seraient consentis par une des Parties Contractantes à un tiers Etat en vertu d'une Union douanière.

c) Les franchises, immunités et privilèges que la Lettonie reconnaîtra à un des Etats Baltiques (Finlande, Esthonie et Lithuanie) en raison d'accords particuliers. Il en est de même en ce qui concerne les privilèges que la Lettonie pourrait accorder à la Russie en vertu de conventions ou d'accords douaniers spéciaux.

Toutefois il est entendu que la Tchécoslovaquie pourra réclamer immédiatement les mêmes avantages, au cas où ils auraient été accordés par la Lettonie à un tiers Etat non cité ci-dessus.

d) Les avantages que la Tchécoslovaquie pourrait accorder à l'Autriche en vertu du

budou požívati na vodních cestách jejich území, jakož i v přístavech a vnitrozemských vodách druhé smluvní strany, ať přicházejí přímo ze země původu nebo z jiné země, a ať jest jakékoli místo původu neb určení jejich nákladů, v každém ohledu nakládání aspoň tak příznivého, jaké se poskytuje lodím, člunům, posádkám a nákladům státu požívajícího největších výhod.

Článek 20.

S výhradou případů, ve kterých tato smlouva výslovně stanoví jinak, dohodly se smluvní strany, že ve všem, co se týče obchodu, plavby a průmyslu, každá výsada, výhoda, úleva nebo jakékoliv osvobození, které jedna z nich již poskytla nebo by poskytla v budoucnosti příslušníkům nebo produktům půdy neb průmyslu kteréhokoli jiného státu, bude ihned a bezpodmínečně rozšířeno na příslušníky a příslušné produkty druhé smluvní strany.

Článek 21.

Bude se míti za to, že zásadu největších výhod, jež jest základem této smlouvy, neporušují tato osvobození, svobody a výsady:

a) Výsady, jež byly nebo budou přiznány sousedním státům, aby se usnadnil místní obchod uvnitř jednoho neb druhého pohraničního pásma.

b) Výsady, jež by byly přiznány jednou ze smluvních stran některému třetímu státu na základě celní jednoty.

c) Osvobození, svobody a výsady, které Lotyšsko přizná některému baltickému státu (Finsku, Estonsku a Litvě) v důsledku zvláštních dohod. Stejně jest tomu, pokud se týče výsad, jež by Lotyšsko mohlo přiznati Rusku na základě zvláštních celních úmluv nebo dohod.

Rozumí se však, že Československo bude moci ihned požadovati tytéž výhody v případě, že by byly Lotyšskem povoleny některému třetímu státu nahoře neuvedenému.

d) Výhody, které by Československo mohlo přiznati Rakousku na základě mírové

Traité de Paix de St.-Germain et à la Hongrie en vertu du Traité de Paix de Trianon.

Il est entendu que la Lettonie pourra réclamer immédiatement les mêmes avantages au cas où ils auraient été accordés par la Tchécoslovaquie à un tiers Etat non cité ci-dessus.

CHAPITRE III.

Dispositions consulaires.

Article 22.

Chacune des Parties Contractantes pourra nommer des Consuls dans toutes les places de l'autre, à l'exception des localités où il y aurait inconvénient à admettre de tels officiers consulaires. Cette exception, toutefois, ne sera pas faite à l'égard de l'une des Parties Contractantes sans l'être également à l'égard de toutes les autres Puissances. Sous le nom de consuls on comprend toutes les personnes autorisées à exercer les fonctions consulaires.

Lesdits Consuls ayant reçu du Gouvernement du Pays dans lequel ils sont nommés, l'exequatur ou autres autorisations nécessaires, auront, à charge de réciprocité, le droit d'exercer toutes les fonctions et de jouir de tous les privilèges, exemptions et immunités, qui sont ou pourront être accordés aux officiers consulaires de même grade de la nation la plus favorisée.

En ce qui concerne l'exemption des impôts directs, les deux Parties Contractantes se sont mises d'accord pour ne reconnaître cette faveur qu'aux consuls de carrière, pourvu qu'ils ne soient pas sujets de l'Etat où ils exercent leurs fonctions et cela dans une mesure qui ne saurait dépasser l'exemption d'impôts accordée aux représentants diplomatiques des Parties Contractantes.

CHAPITRE IV.

Accords spéciaux.

Article 23.

Les deux Parties Contractantes sont convenues de conclure des accords spéciaux sur la protection réciproque de la propriété intellectuelle et particulièrement sur la protec-

smlouvy St. Germainské a Maďarsku na základě mírové smlouvy Trianonské.

Rozumí se, že Lotyšsko bude moci ihned požadovati tytéž výhody v případě, že by Československem byly povoleny některému třetímu státu nahoře neuvedenému.

HLAVA III.

Konsulární ustanovení.

Článek 22.

Každá ze smluvních stran bude moci jmenovati konsuly ve všech místech druhé strany s výjimkou míst, kde by připuštění konsulárních úředníků nebylo vhodné. Tato výjimka však nebude učiněna vůči jedné ze smluvních stran, aniž byla rovněž učiněna vůči všem ostatním mocnostem. Pod označením konsulů rozumějí se všechny osoby pověřené vykonáváním konsulárních funkcí.

Tito konsulové, obdrževše od vlády země, pro kterou jsou jmenováni, exequatur nebo jiné potřebné oprávnění, budou míti za podmínky vzájemnosti právo vykonávati všechny funkce a požívati všech výsad, výjimek a osvobození, jaká jsou neb budou přiznána konsulárním úředníkům téhož stupně státu požívajícího největších výhod.

Pokud jde o osvobození od přímých daní, shodly se obě smluvní strany v tom, že přiznají tuto výhodu pouze konsulům z povolání, pokud nebudou příslušníky onoho státu, v němž vykonávají své funkce, avšak nikoli ve větším rozsahu, než diplomatickým zástupcům smluvních stran.

HLAVA IV.

Zvláštní dohody.

Článek 23.

Obě smluvní strany se dohodly sjednati zvláštní dohody o vzájemné ochraně duševního vlastnictví a zvláště o ochraně patentů, jakož i zvláštní dohodu o vzájemné právní

tion des brevets d'invention, ainsi qu'un accord spécial sur l'aide judiciaire réciproque et, en cas de besoin, une convention douanière et un accord réglant le transport aérien.

CHAPITRE V.

Dispositions finales.

Article 24.

Les litiges et divergences d'opinions entre les deux Parties Contractantes sur l'application et l'interprétation du présent Traité seront tranchés par un tribunal arbitral mixte. Le tribunal arbitral sera constitué ad hoc et devra comprendre un nombre égal de représentants des deux Parties. Si ces représentants ne parviennent pas à se mettre d'accord, ils feront appel à un tiers-arbitre dont la désignation sera éventuellement demandée au Président de la Cour Permanente de Justice Internationale.

Article 25.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Riga aussitôt que faire se pourra.

Article 26.

Le Traité entrera en vigueur quinze jours après l'échange des ratifications et tout d'abord pour une durée d'une année. Après un an il restera encore en vigueur par voie de tacite reconduction tant qu'il ne sera pas dénoncé par une des deux Parties Contractantes moyennant un préavis de six mois. Le présent Traité cesse d'être en vigueur six mois après avoir été dénoncé de la façon susmentionnée.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des deux Parties Contractantes ont signé et revêtu de leur sceau le présent Traité.

Fait en double exemplaire à Prague, le 7 Octobre mil neuf cent vingt-deux.

pomoci, a ukáže-li se toho potřeba, i úmluvu celní a dohodu o úpravě vzdušné dopravy.

HLAVA V.

Závěrečná ustanovení.

Článek 24.

Spory nebo neshody v názorech mezi oběma smluvními stranami ohledně výkonu nebo výkladu této smlouvy, budou se řešiti před smíšeným rozhodčím soudem. Rozhodčí soud bude ustanoven ad hoc a bude se musiti skládati ze stejného počtu zástupců obou stran. Neshodnou-li se tito zástupci, uchýlí se k třetímu rozhodci, za jehož jmenování bude eventuelně požádán president Stálého dvoru mezinárodní spravedlnosti.

Článek 25.

Tato smlouva bude ratifikována a ratifikace budou vyměněny v Rize, jakmile to bude možno.

Článek 26.

Smlouva nabude působnosti za patnáct dní od výměny ratifikací, a to nejprve na dobu jednoho roku. Po roce prodlužuje se mlčky a zůstane dále v působnosti, dokud nebude jednou z obou smluvních stran šest měsíců předem vypovězena. Působnost této smlouvy končí za šest měsíců od výpovědi, dané shora uvedeným způsobem.

Čemuž na svědomí zmocněnci obou smluvních stran podepsali tuto smlouvu a opatřili ji svou pečetí.

Dáno ve dvou exemplářích v Praze dne 7. října roku tisícího devítistého dvacátého druhého.

(L. S.) J. Dvořáček v. r.

(L. S.) F. Peroutka v. r.

(L. S.) Germain Albat v. r.

SHLÉDNUVŠE A PROZKOUMAVŠE TUTO SMLOUVU A VĚDOUCE, ŽE NÁRODNÍ SHROMÁŽDĚNÍ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ S NÍ SOUHLASÍ, PROHLAŠUJEME JI ZA SCHVÁLENU, PŘIJATU, POTVRZENU A UTVRZENU A MOCÍ LISTU TOHOTO PODEPSANÉHO NAŠÍ RUKOU VLASTNÍ JI SCHVALUJEME, PŘIJÍMÁME, POTVRZUJEME A UTVRZUJEME, SLIBUJÍCE SLOVEM SVÝM, JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ, ŽE JI PEVNĚ A NEPORUŠITELNĚ ZACHOVÁME A NEDOPUSTÍME, ABY PROTI NÍ JEDNÁNO BYLO Z JAKÉKOLI PŘÍČINY A JAKÝMKOLI VYMYŠLENÝM ZPŮSOBEM.

TOMU NA SVĚDOMÍ JSME TENTO LIST VYHOTOVITI KÁZALI A K NĚMU PEČEŤ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ PŘITISKNOUTI DALI.

JENŽ JEST DÁN NA HRADĚ PRAŽSKÉM DNE 19. ČERVENCE 1923.

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ:
T. G. MASARYK v. r.

L. S.

MINISTR ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ:
Dr. EDVARD BENEŠ v. r.

Tato smlouva vyhlašuje se s tím, že ratifikační listiny vyměněny byly v Rize dne 25. října 1923 a že podle ustanovení čl. 26. vstupuje v mezinárodní působnost dnem 9. listopadu 1923.

Dr. Beneš v. r.

Státní tiskárna v Praze.